

สรุปรายงานการศึกษา การประเมินคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประจำปี พ.ศ.2568

วัตถุประสงค์

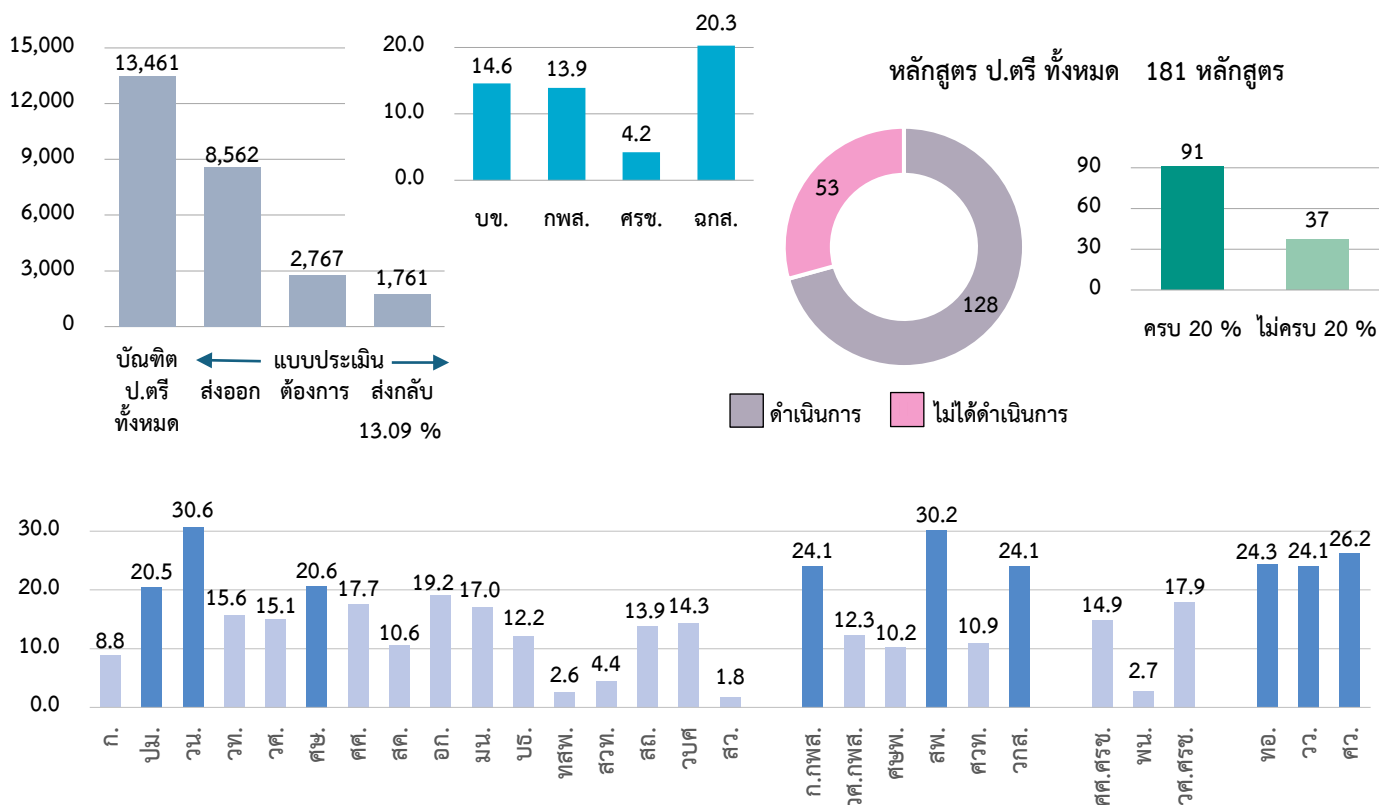
- ศึกษาผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิต โดยพิจารณาจากพฤติกรรมของบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- ศึกษาลักษณะบัณฑิตที่นายจ้างต้องการรับเข้ามาทำงานในองค์กร
- ศึกษาลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่นายจ้างพึงพอใจ

ขอบเขตการศึกษา

- กลุ่มตัวอย่างคือนายจ้างของบัณฑิตระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2566
- ใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ใช้ระบบประเมินคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาตรี ผ่านเครือข่าย เป็นช่องทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- คณะ / หลักสูตร จัดเก็บข้อมูลจากนายจ้าง โดยส่งแบบประเมินให้แก่นายจ้างหรือผู้ใช้บัณฑิต
- จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่นายจ้างประเมิน ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2568

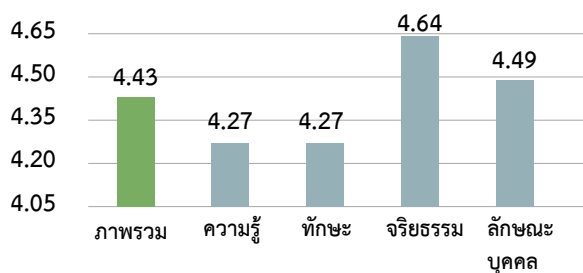
: ไม่มีข้อมูลของคณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์ ศรีราชา และคณะสาธารณสุขศาสตร์ เนื่องจากส่วนงานดำเนินการ
จัดเก็บข้อมูลเอง

1 ผลลัพธ์การเรียนรู้

1.1 ความคิดเห็นของนายจ้างเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกของบัณฑิต

◇ ภาพรวมมหาวิทยาลัย

► มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

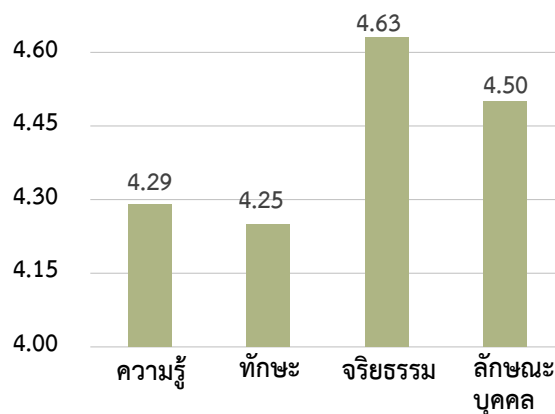
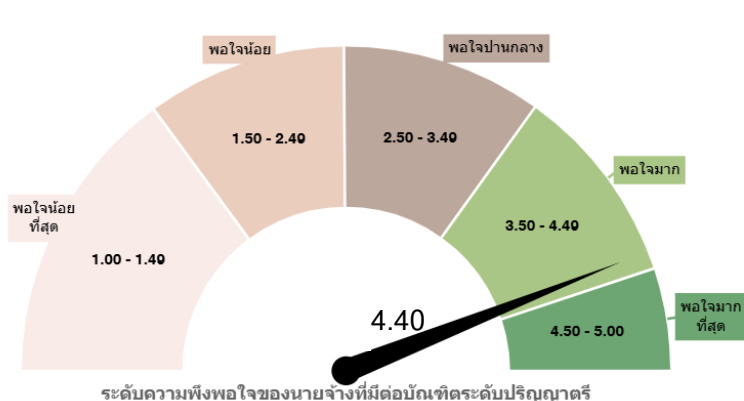
บัณฑิตมีการแสดงออกตามมาตรฐานคุณวุฒิในภาพรวมบ่อยมาก ($\bar{X} = 4.43$) โดยด้านจริยธรรม มีการแสดงออกบ่อยที่สุดและมากกว่าด้านอื่น ($\bar{X} = 4.64$) ซึ่งเรื่องที่น่าายจ้างพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศอย่างเพียงพอต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 3.93$)

► อัตลักษณ์ มก.

บัณฑิตมีการแสดงออกตามอัตลักษณ์ มก. ในภาพรวมบ่อยมาก ($\bar{X} = 4.51$) โดยด้านสามัคคีและด้านสำนึกดีมีการแสดงออกบ่อยที่สุด ($\bar{X} = 4.64$ และ 4.63) ซึ่งเรื่องที่น่าายจ้างพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ความคิดสร้างสรรค์หรือสามารถสร้างแนวคิด / วิธีการ / ผลงานใหม่ ($\bar{X} = 4.21$)

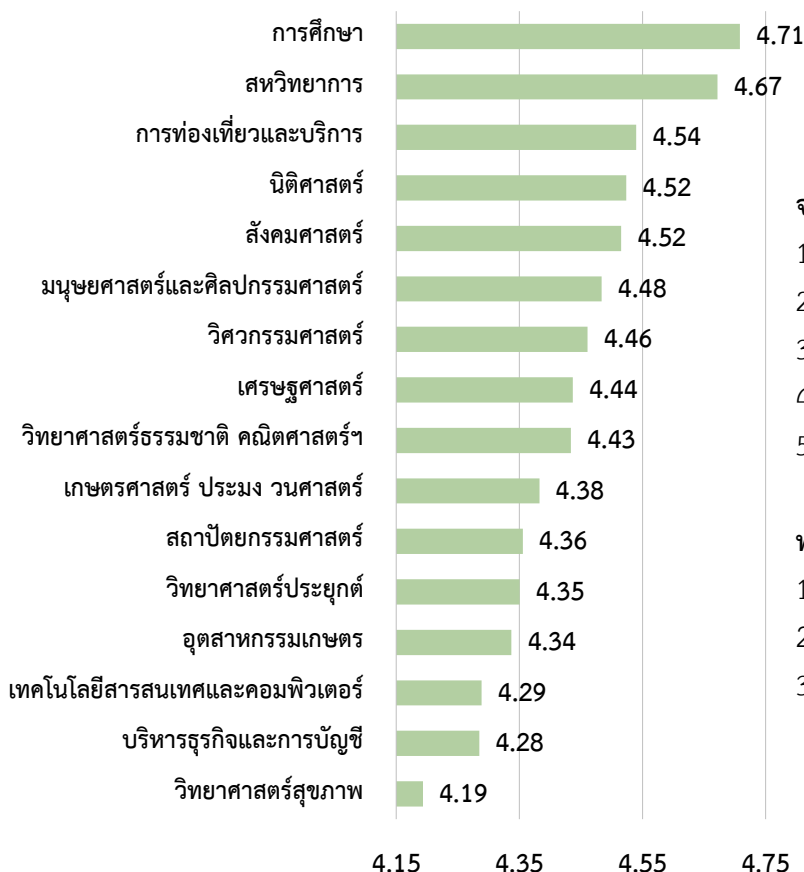
1.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต มก.

◇ ภาพรวมมหาวิทยาลัย

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) โดยด้านจริยธรรม ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาได้แก่ด้านลักษณะบุคคล ($\bar{X} = 4.50$) ซึ่งเรื่องที่ไม่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุดคือทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.94$)

◇ กลุ่มสาขา

กลุ่มสาขาที่บัณฑิตได้รับความพึงพอใจ
จากนายจ้างในระดับมากที่สุด คือ

1. การศึกษา ($\bar{X} = 4.71$)
2. สหวิทยาการ ($\bar{X} = 4.67$)
3. การท่องเที่ยวและบริการ ($\bar{X} = 4.54$)
4. นิติศาสตร์ ($\bar{X} = 4.52$)
5. สังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.52$)

สำหรับกลุ่มสาขาที่บัณฑิตได้รับความพึง
พอใจค่อนข้างน้อย คือ

1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ ($\bar{X} = 4.19$)
2. บริหารธุรกิจและการบัญชี ($\bar{X} = 4.28$)
3. เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 4.29$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าบัณฑิต

ของทุกกลุ่มสาขาได้รับความพึงพอใจจาก
นายจ้างด้านจริยธรรมและด้านลักษณะบุคคล
มากกว่าด้านความรู้และด้านทักษะ ซึ่งบัณฑิต
กลุ่มสาขาการศึกษาได้รับความพึงพอใจด้าน
ความรู้และด้านทักษะมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$
และ 4.50) ในขณะที่บัณฑิตกลุ่มสาขาสห-
วิทยาการ ได้รับความพึงพอใจด้านจริยธรรม
และด้านลักษณะบุคคลมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$
และ 4.85)

สำหรับกลุ่มสาขาที่ได้รับความพึง
พอใจค่อนข้างน้อย พบว่าด้านความรู้และ/
หรือด้านทักษะ ได้แก่กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์
ประยุกต์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เทคโนโลยี
สารสนเทศและคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรม
เกษตร และสถาปัตยกรรมศาสตร์

กลุ่มสาขา

ความรู้ ทักษะ จริยธรรม ลักษณะบุคคล

วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์แลสถิติ	4.23	4.22	4.73	4.55
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	4.09	4.16	4.63	4.53
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4.13	4.03	4.35	4.26
เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์	4.11	4.07	4.57	4.41
วิศวกรรมศาสตร์	4.37	4.33	4.65	4.50
เกษตรศาสตร์ ประมง วนศาสตร์	4.26	4.17	4.60	4.50
อุตสาหกรรมเกษตร	4.19	4.13	4.59	4.45
สถาปัตยกรรมศาสตร์	4.28	4.09	4.58	4.47

บริหารธุรกิจและการบัญชี	4.19	4.16	4.44	4.34
เศรษฐศาสตร์	4.23	4.32	4.68	4.52
สังคมศาสตร์	4.35	4.32	4.77	4.62
มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์	4.33	4.37	4.67	4.56
นิติศาสตร์	4.53	4.31	4.62	4.63
การศึกษา	4.66	4.50	4.89	4.79
การท่องเที่ยวและบริการ	4.40	4.43	4.79	4.54
สหวิทยาการ	4.48	4.42	4.94	4.85

2 ลักษณะบัณฑิตที่นายจ้างต้องการรับเข้ามาทำงานในองค์กร

◆ ภาพรวมมหาวิทยาลัย

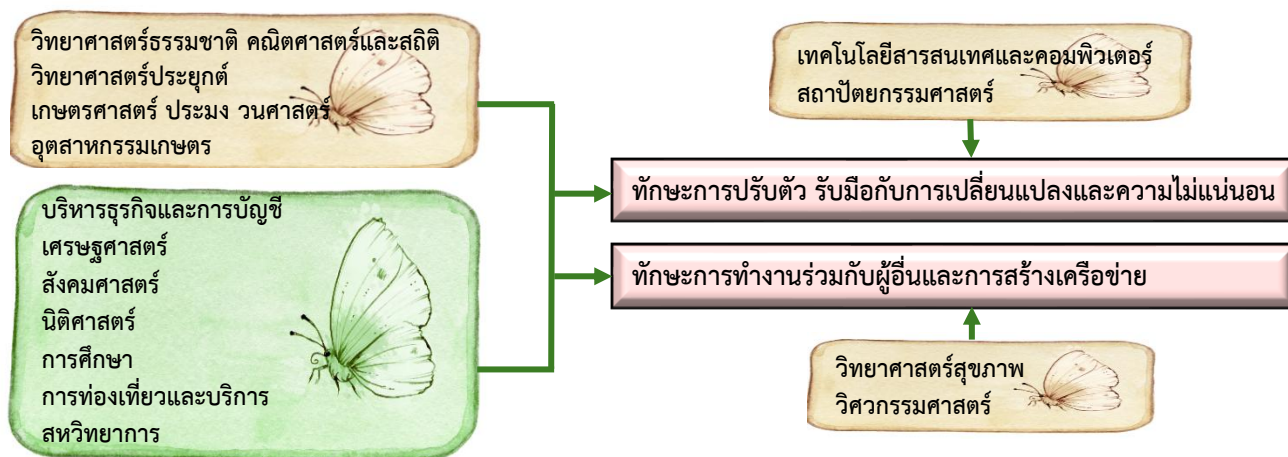
นายจ้างทั้งหมดต้องการบัณฑิตที่มีลักษณะบัณฑิตด้าน Soft Skills โดยเรื่องจริยธรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพ ต้องการเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ทักษะการปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน และความเข้าใจตนเอง และมีแรงจูงใจในการทำงาน

ลักษณะบัณฑิตที่นายจ้างต้องการใน 10 อันดับแรก

- 1 จริยธรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพ
- 2 ทักษะการปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลงฯ
- 3 ความเข้าใจตนเองและมีแรงจูงใจในการทำงาน
- 4 ทักษะการสื่อสาร การเจรจาต่อรองฯ
- 5 ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการสร้างเครือข่าย
- 6 การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน
- 7 ทักษะการทำงานอย่างยืดหยุ่นและคล่องตัว
- 8 เจตคติที่ดีในการทำงานและองค์กร
- 9 การบริหารจัดการเวลาและงานฯ
- 10 ความเป็นผู้ใฝ่รู้ เรียนรู้อย่างต่อเนื่องฯ

◆ กลุ่มสาขา

จากนายจ้างของบัณฑิตใน 16 กลุ่มสาขา พบว่า ลักษณะบัณฑิตที่นายจ้างต้องการมากที่สุด คือ ทักษะการปรับตัวพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน รวมถึงทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการสร้างเครือข่าย ซึ่งเป็นความต้องการหลัก ของนายจ้างสูงถึง 13 กลุ่มสาขาเท่ากัน ขณะที่จริยธรรมและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ได้รับเลือกรองลงมา จากนายจ้าง 10 กลุ่มสาขา

อย่างไรก็ตามนายจ้างบางกลุ่มสาขา ยังคงต้องการลักษณะบัณฑิตที่มากกว่ากลุ่มสาขาอื่น ได้แก่

สถาปัตยกรรมศาสตร์ : เจตคติที่ดีในการทำงานและองค์กร	วิทยาศาสตร์สุขภาพ : ความฉลาดทางอารมณ์
เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ : ความรู้เชิงลึกในสาขาที่เรียน ทักษะปัญญาประดิษฐ์ ทักษะการเขียนโปรแกรม	
เศรษฐศาสตร์ : ภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่หลากหลาย ทักษะการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล ความเชี่ยวชาญหลายภาษา	
สังคมศาสตร์ : ความฉลาดทางอารมณ์	มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ : ความเชี่ยวชาญหลายภาษา
การท่องเที่ยวและบริการ : ความฉลาดทางอารมณ์ ความเชี่ยวชาญหลายภาษา	
สหวิทยาการ : ทักษะการวางแผนและจัดการโครงการ	

ตารางแสดง ลักษณะของบัณฑิตที่มีจำนวนนายจ้างเลือกมากที่สุด 3 อันดับแรก จำแนกตามกลุ่มสาขา

ลักษณะ บัณฑิต กลุ่มสาขา	จริยธรรม และความ รับผิดชอบ ทางวิชาชีพ	ความเข้าใจ ตนเองและ มีแรงจูงใจ ในการทำงาน	การคิด วิเคราะห์ การคิดเชิง วิพากษ์และ แก้ปัญหา ที่ซับซ้อน	ทักษะ การปรับตัว รับมือกับการ เปลี่ยนแปลง และความ ไม่แน่นอน	ทักษะ การสื่อสาร การเจรจา ต่อรอง อย่างมีประสิทธิภาพ	ทักษะ การทำงาน อย่าง ยืดหยุ่น และ คล่องตัว	ทักษะ การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น และการสร้าง เครือข่าย	การบริหาร จัดการเวลา และงาน อย่างมี ประสิทธิ ภาพ	ความเป็น ผู้ใฝ่รู้ เรียนรู้อย่าง ต่อเนื่อง ตลอดชีวิต
1. วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ คณิตศาสตร์ และสถิติ				2			3	1	
2. วิทยาศาสตร์ ประยุกต์				1	2	2	3		
3. วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	1					3	2		
4. เทคโนโลยี สารสนเทศและ คอมพิวเตอร์				2		3		1	
5. วิศวกรรมศาสตร์	2				1		3		
6. เกษตรศาสตร์ ประมง วนศาสตร์	2			1			3		
7. อุตสาหกรรม เกษตร	3		2	1		3	2		
8. สถาปัตยกรรม ศาสตร์			1	2				3	
9. บริหารธุรกิจ และการบัญชี	1			2			3		
10. เศรษฐศาสตร์	1			1	3		2		
11. สังคมศาสตร์				3		2	1		
12. มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรม ศาสตร์	3					2		1	
13. นิติศาสตร์	3	2	3	1	3	2	2	2	
14. การศึกษา	2			3			1		
15. การท่องเที่ยว และบริการ	3	1		1	2	2	2		
16. สหวิทยาการ				2			3		1
รวม	10	2	3	13	5	8	13	5	1

❖ สรุปและอภิปรายผล

1. จากการศึกษาคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าจุดเด่นของบัณฑิตยังคงเป็นด้านจริยธรรม ด้านสามัคคี และด้านสำนึกดี ซึ่งเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง แต่สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอย่างเพียงพอต่อการใช้งาน รวมถึงความคิดสร้างสรรค์หรือแนวคิด วิธีการ และผลงานใหม่ ๆ
2. เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนายจ้างจำแนกตามกลุ่มสาขา พบว่าบัณฑิตทุกกลุ่มสาขาได้รับความพึงพอใจในด้านความรู้และทักษะน้อยกว่าด้านจริยธรรมและลักษณะส่วนบุคคลอย่างชัดเจน โดยเฉพาะบัณฑิตในกลุ่มสาขา STEM ยกเว้นกลุ่มสาขาวิศวกรรมศาสตร์
3. สำหรับลักษณะบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ พบว่านายจ้างทั้งหมดต้องการลักษณะบัณฑิตด้าน Soft Skills แทบทั้งสิ้น ซึ่งเรื่องจริยธรรมและความรับผิดชอบทางวิชาชีพ ได้รับเลือกเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตาม กลุ่มสาขาที่มีเส้นทางสายอาชีพชัดเจน นายจ้างจะมีความต้องการทักษะเฉพาะด้านที่เข้มข้นยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ ที่มีความต้องการทักษะด้านการเขียนโปรแกรมและปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดดเด่นกว่ากลุ่มสาขาอื่นอย่างชัดเจน ขณะเดียวกัน นายจ้างในกลุ่มสาขาเชิงสังคม กลับมีความต้องการทักษะการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะกลุ่มสาขาเศรษฐศาสตร์

แนวทางการพัฒนาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. **รักษาจุดแข็งด้านจริยธรรม พร้อมยกระดับทักษะภาษาและความคิดสร้างสรรค์** มหาวิทยาลัยควรบูรณาการทักษะภาษาต่างประเทศเข้ากับการเรียนการสอน เนื่องจากนายจ้างยังคงสะท้อนปัญหาเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศไม่เพียงพอ อาจกำหนดให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอน การทำโครงงาน หรือการนำเสนอผลงานเป็นภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงนวัตกรรม เปิดพื้นที่และสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้นิสิตได้คิดนอกกรอบ ทดลองสร้างสรรค์ชิ้นงาน แนวคิด หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อลดจุดอ่อนด้านความคิดสร้างสรรค์
2. **เสริมสร้างความเข้มข้นด้านความรู้และทักษะเฉพาะทาง โดยเฉพาะกลุ่ม STEM** มหาวิทยาลัยควรทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรกลุ่ม STEM ซึ่งจากการศึกษาพบว่าความพึงพอใจด้านความรู้และทักษะยังเป็นรองด้านจริยธรรม (ยกเว้นกลุ่มวิศวกรรมศาสตร์) ดังนั้นควรดึงภาคอุตสาหกรรมเข้ามาร่วมออกแบบหลักสูตร เพื่อให้เนื้อหาทันสมัยและสอดคล้องกับการใช้งานจริง สำหรับกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ ควรเร่งยกระดับหลักสูตรให้มีความเชี่ยวชาญเชิงลึกที่ตอบโจทย์เทคโนโลยียุคใหม่ เช่น การเขียนโปรแกรมขั้นสูง และปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างเต็มรูปแบบ
3. **ยกระดับทักษะดิจิทัลสำหรับกลุ่มสาขาเชิงสังคม** มหาวิทยาลัยควรเพิ่มทักษะทางดิจิทัล แม้ว่าจะเป็นกลุ่มสาขาเชิงสังคม แต่ความต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบันเปลี่ยนไป อาจกำหนดรายวิชาพื้นฐานหรือจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในศาสตร์ทางสังคม เช่น โซฟต์แวร์ทางธุรกิจ เพื่อให้บัณฑิตสามารถผสมผสานองค์ความรู้เชิงสังคมเข้ากับเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างลงตัว

3

สรุปความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการพัฒนาบัณฑิต

3.1 ลักษณะบัณฑิตที่ควรปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต (นายจ้าง) จำนวน 566 คน เกี่ยวกับลักษณะที่บัณฑิตควรปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งมีข้อเสนอแนะรวมทั้งสิ้น 839 ข้อคิดเห็น พบว่า ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนสำคัญที่บัณฑิตควรเร่งปรับปรุงหรือได้รับความสำคัญสูงสุด คือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 18.6 รองลงมา ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน การเจรจาต่อรองและการโน้มน้าว คิดเป็นร้อยละ 11.0 และความรู้พร้อมด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงาน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ตามลำดับ

หมายเหตุ : สรุปความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 566 คน (839 ข้อคิดเห็น)

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับลักษณะบัณฑิตที่ควรปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สะท้อนให้เห็นว่า แม้ทักษะทางเทคโนโลยีจะมีความสำคัญในยุคปัจจุบัน แต่จุดอ่อนที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของบัณฑิตจบใหม่ คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ และทักษะการสื่อสาร ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรบูรณาการการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ และการสื่อสารในการทำงานเข้ากับการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพ รองรับการทำงานในระดับสากลต่อไป

3.2 ทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อการทำงานในองค์กร

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้ใช้งานจำนวน 637 คน เกี่ยวกับทักษะเฉพาะทางหรือทักษะหลักที่จำเป็นต่อการทำงานในองค์กร ซึ่งมีข้อเสนอแนะรวมทั้งสิ้น 1,133 ความคิดเห็น พบว่า ประเด็นที่ได้รับความสำคัญสูงสุด คือ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงาน คิดเป็นร้อยละ 24.8 รองลงมา ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ ร้อยละ 11.7 และทักษะการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน การเจรจาต่อรองและการโน้มน้าว ร้อยละ 10.8 ตามลำดับ

หมายเหตุ : สรุปความคิดเห็นจากผู้ใช้งานจำนวน 637 คน (1,133 ความคิดเห็น)

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้งานเกี่ยวกับทักษะเฉพาะทางที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในองค์กร พบว่า องค์ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในสายอาชีพ (Hard Skills) ยังคงเป็นปัจจัยหลักและเป็นรากฐานที่องค์กรหรือสถานประกอบการให้ความสำคัญที่สุด ทั้งนี้ ในขณะที่รูปแบบการทำงานในยุคปัจจุบันที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี องค์กรจึงมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน นอกจากนี้ ทักษะการสื่อสารและการประสานงาน เป็นอีกหนึ่งทักษะที่ผู้ใช้งานให้ความสำคัญ เนื่องจากการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน

โดยภาพรวม ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นได้ชัดว่า ตลาดแรงงานในปัจจุบันมีความต้องการบัณฑิตหรือบุคลากรที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้ทันที ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และทักษะการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการทำงาน ดังนั้น ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและมหาวิทยาลัย จึงควรให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติงานจริง รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลและ AI ให้แก่นิสิตอย่างเป็นรูปธรรม

3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ระดับปริญญาตรี มก. ที่เกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามารถสรุปเป็นประเด็นหลักได้ดังนี้

1. **การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ** ผู้ใช้บัณฑิตให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับทักษะภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในระดับสากล ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสฝึกฝนการใช้งานจริงทั้ง การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. **การยกระดับทักษะการสื่อสาร** ทักษะการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำงาน เนื่องจากบัณฑิตที่มีความรู้ดีแต่ขาดทักษะการสื่อสาร ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานและการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ ควรเพิ่มการพัฒนาทักษะการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้ผลงานถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด
3. **การเพิ่มพูนประสบการณ์ทำงานจริงและการฝึกปฏิบัติงาน** มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) โดยเสนอให้เพิ่มโอกาสในการฝึกงานหรือจัดทำโครงการสหกิจศึกษาที่ร่วมมือกับภาคธุรกิจ ให้นักศึกษาได้จัดทำแผนงานหรือโครงการจริง เพื่อสร้างความเข้าใจในบริบทการทำงาน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม
4. **การเสริมทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล** หลักสูตรควรบูรณาการการใช้โปรแกรมหรือเครื่องมือเฉพาะทางของแต่ละสายวิชาชีพ เช่น ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ทางสถิติ (STATA) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) การเขียนโปรแกรม (Coding) เครื่องมือการตลาดดิจิทัล (Digital Marketing Tools) รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ทันสมัยกับการทำงาน อย่างไรก็ตาม ควรปลูกฝังให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์และสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองโดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีและ AI มากเกินไป
5. **การพัฒนาทัศนคติ วุฒิภาวะทางอารมณ์ และความรับผิดชอบ (Soft Skills)** บัณฑิตจบใหม่ควรได้รับการเตรียมความพร้อมด้านทัศนคติและวุฒิภาวะทางอารมณ์ (EQ) เพื่อรับมือกับความกดดันและความคาดหวังในโลกการทำงาน เนื่องจากผู้ใช้บัณฑิตพบว่า คนรุ่นใหม่บางส่วนเปราะบางต่อคำติชม ขาดความอดทน และปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานต่างวัยได้ยาก มหาวิทยาลัยจึงควรปลูกฝังความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา บุคลิกภาพที่เหมาะสม การเปิดใจรับฟัง ตลอดจนทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อการทำงานให้แก่บัณฑิต
6. **การบูรณาการความรู้และทักษะทางธุรกิจ** ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชาเลือกเสรี เช่น จิตวิทยา สังคมศาสตร์ หรือนิเวศวิทยา เพื่อเปิดมุมมองให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อนมนุษย์และบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ด้านการเงิน การลงทุน และความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของระบบธุรกิจ

ภาคผนวก ก.

ลักษณะบัณฑิตที่นายจ้างต้องการรับเข้ามาทำงานในองค์กร จำแนกตามกลุ่มสาขา

ตารางแสดง ลักษณะบัณฑิตที่นายจ้างต้องการรับเข้ามาทำงานในองค์กร จำแนกตามกลุ่มสาขา

ลักษณะบัณฑิต กลุ่มสาขา	จริยธรรมและ ความรับผิดชอบ ทางวิชาชีพ		เจตคติที่ดี ในการทำงาน และองค์กร		ความเข้าใจ ตนเองและ มีแรงจูงใจ ในการทำงาน		ความคิด เชิงสร้างสรรค์ และนวัตกรรม		การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิง วิพากษ์และ แก้ปัญหาที่ ซับซ้อน	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์และสถิติ	101	62.3	61	37.7	93	57.4	55	34.0	102	63.0
2. วิทยาศาสตร์ประยุกต์	19	67.9	14	50.0	14	50.0	10	35.7	14	50.0
3. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	61	82.4	40	54.1	45	60.8	21	28.4	43	58.1
4. เทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์	21	56.8	14	37.8	21	56.8	18	48.6	21	56.8
5. วิศวกรรมศาสตร์	268	68.7	206	52.8	257	65.9	193	49.5	258	66.2
6. เกษตรศาสตร์ ประมง วนศาสตร์	218	72.2	185	61.3	185	61.3	116	38.4	160	53.0
7. อุตสาหกรรมเกษตร	23	71.9	18	56.3	16	50.0	14	43.8	24	75.0
8. สถาปัตยกรรมศาสตร์	9	56.3	11	68.8	9	56.3	8	50.0	14	87.5
9. บริหารธุรกิจและ การบัญชี	151	69.6	95	43.8	138	63.6	91	41.9	129	59.4
10. เศรษฐศาสตร์	107	84.9	46	36.5	54	42.9	71	56.3	85	67.5
11. สังคมศาสตร์	78	67.8	50	43.5	60	52.2	41	35.7	67	58.3
12. มนุษยศาสตร์และ ศิลปกรรมศาสตร์	95	70.9	62	46.3	83	61.9	51	38.1	72	53.7
13. นิติศาสตร์	10	66.7	7	46.7	12	80.0	8	53.3	10	66.7
14. การศึกษา	51	76.1	40	59.7	39	58.2	30	44.8	40	59.7
15. การท่องเที่ยวและ บริการ	25	73.5	8	23.5	27	79.4	13	38.2	19	55.9
16. สหวิทยาการ	7	58.3	6	50.0	6	50.0	5	41.7	3	25.0

ลักษณะบัณฑิต กลุ่มสาขา	ทักษะการปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน		ทักษะการสื่อสาร การเจรจาต่อรองอย่างมีประสิทธิภาพ		ทักษะการทำงานอย่างยืดหยุ่นและคล่องตัว		ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการสร้างเครือข่าย		การบริหารจัดการเวลาและงานอย่างมีประสิทธิภาพ		ภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่หลากหลาย	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์และสถิติ	118	72.8	102	63.0	109	67.3	115	71.0	119	73.5	44	27.2
2. วิทยาศาสตร์ประยุกต์	21	75.0	20	71.4	20	71.4	19	67.9	18	64.3	8	28.6
3. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	50	67.6	48	64.9	53	71.6	59	79.7	53	71.6	30	40.5
4. เทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์	27	73.0	20	54.1	26	70.3	20	54.1	28	75.7	9	24.3
5. วิศวกรรมศาสตร์	261	66.9	272	69.7	258	66.2	259	66.4	259	66.4	119	30.5
6. เกษตรศาสตร์ ประมง วนศาสตร์	224	74.2	185	61.3	188	62.3	203	67.2	201	66.6	100	33.1
7. อุตสาหกรรมเกษตร	25	78.1	21	65.6	23	71.9	24	75.0	21	65.6	6	18.8
8. สถาปัตยกรรมศาสตร์	13	81.3	12	75.0	10	62.5	10	62.5	13	81.3	4	25.0
9. บริหารธุรกิจและการบัญชี	148	68.2	134	61.8	120	55.3	140	64.5	128	59.0	67	30.9
10. เศรษฐศาสตร์	107	84.9	95	75.4	57	45.2	105	83.3	57	45.2	66	52.4
11. สังคมศาสตร์	79	68.7	76	66.1	80	69.6	85	73.9	80	69.6	43	37.4
12. มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์	90	67.2	91	67.9	97	72.4	80	59.7	99	73.9	40	29.9
13. นิติศาสตร์	13	86.7	10	66.7	12	80.0	12	80.0	12	80.0	5	33.3
14. การศึกษา	50	74.6	36	53.7	48	71.6	52	77.6	43	64.2	26	38.8
15. การท่องเที่ยวและบริการ	27	79.4	26	76.5	26	76.5	26	76.5	23	67.6	7	20.6
16. สหวิทยาการ	9	75.0	7	58.3	6	50.0	8	66.7	7	58.3	2	16.7

ลักษณะบัณฑิต กลุ่มสาขา	ความเป็น ผู้ใฝ่รู้ เรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต		ความฉลาด ทางอารมณ์		ความรู้เชิงลึก ในสาขา ที่เรียน		ความรู้ด้าน เศรษฐกิจ สีเขียวและ ความยั่งยืน		ความรู้ด้าน การวิเคราะห์ ธุรกิจและ กระบวนการ		ความเข้าใจ เชิง วิทยาศาสตร์ และดิจิทัล	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์และสถิติ	106	65.4	85	52.5	46	28.4	10	6.2	17	10.5	35	21.6
2. วิทยาศาสตร์ประยุกต์	15	53.6	10	35.7	7	25.0	-	-	5	17.9	3	10.7
3. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	38	51.4	48	64.9	29	39.2	1	1.4	4	5.4	7	9.5
4. เทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์	20	54.1	17	45.9	15	40.5	-	-	7	18.9	5	13.5
5. วิศวกรรมศาสตร์	159	40.8	141	36.2	93	23.8	17	4.4	41	10.5	32	8.2
6. เกษตรศาสตร์ ประมง วนศาสตร์	188	62.3	155	51.3	85	28.1	33	10.9	35	11.6	34	11.3
7. อุตสาหกรรมเกษตร	15	46.9	15	46.9	10	31.3	1	3.1	5	15.6	3	9.4
8. สถาปัตยกรรมศาสตร์	9	56.3	8	50.0	6	37.5	1	6.3	-	-	1	6.3
9. บริหารธุรกิจและ การบัญชี	98	45.2	73	33.6	41	18.9	14	6.5	45	20.7	12	5.5
10. เศรษฐศาสตร์	91	72.2	49	38.9	22	17.5	4	3.2	14	11.1	2	1.6
11. สังคมศาสตร์	64	55.7	73	63.5	26	22.6	8	7.0	17	14.8	9	7.8
12. มนุษยศาสตร์และ ศิลปกรรมศาสตร์	63	47.0	69	51.5	40	29.9	5	3.7	18	13.4	3	2.2
13. นิติศาสตร์	7	46.7	5	33.3	1	6.7	2	13.3	-	-	-	-
14. การศึกษา	37	55.2	34	50.7	17	25.4	4	6.0	4	6.0	7	10.4
15. การท่องเที่ยวและ บริการ	14	41.2	22	64.7	8	23.5	-	-	1	2.9	3	8.8
16. สหวิทยาการ	10	83.3	6	50.0	2	16.7	2	16.7	2	16.7	1	8.3

ลักษณะบัณฑิต กลุ่มสาขา	ความเข้าใจในระบบคลาวน์และแพลตฟอร์มดิจิทัล		ทักษะดิจิทัลเพื่อธุรกิจ เช่น การตลาดดิจิทัล การเงินดิจิทัล		ทักษะด้านปัญญาประดิษฐ์		ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่		ทักษะการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล		ทักษะด้านการเขียนโปรแกรม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์และสถิติ	12	7.4	9	5.6	23	14.2	21	13.0	40	24.7	18	11.1
2. วิทยาศาสตร์ประยุกต์	2	7.1	-	-	5	17.9	1	3.6	7	25.0	3	10.7
3. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4	5.4	2	2.7	4	5.4	2	2.7	7	9.5	2	2.7
4. เทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์	4	10.8	4	10.8	11	29.7	5	13.5	10	27.0	13	35.1
5. วิศวกรรมศาสตร์	31	7.9	29	7.4	37	9.5	46	11.8	66	16.9	43	11.0
6. เกษตรศาสตร์ ประมง วนศาสตร์	27	8.9	18	6.0	42	13.9	28	9.3	75	24.8	13	4.3
7. อุตสาหกรรมเกษตร	1	3.1	2	6.3	3	9.4	2	6.3	6	18.8	2	6.3
8. สถาปัตยกรรมศาสตร์	-	-	1	6.3	1	6.3	2	12.5	6	37.5	1	6.3
9. บริหารธุรกิจและการบัญชี	7	3.2	20	9.2	32	14.7	9	4.1	35	16.1	9	4.1
10. เศรษฐศาสตร์	1	0.8	9	7.1	8	6.3	7	5.6	68	54.0	3	2.4
11. สังคมศาสตร์	6	5.2	5	4.3	16	13.9	7	6.1	32	27.8	1	0.9
12. มนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์	7	5.2	15	11.2	22	16.4	11	8.2	33	24.6	3	2.2
13. นิติศาสตร์	-	-	-	-	1	6.7	1	6.7	-	-	-	-
14. การศึกษา	4	6.0	-	-	9	13.4	2	3.0	19	28.4	3	4.5
15. การท่องเที่ยวและบริการ	2	5.9	2	5.9	-	-	-	-	5	14.7	-	-
16. สหวิทยาการ	2	16.7	2	16.7	2	16.7	-	-	3	25.0	-	-

ลักษณะบัณฑิต กลุ่มสาขา	ทักษะด้าน เครือข่ายและ ความปลอดภัย ทางไซเบอร์		ทักษะการบริหาร ความเสี่ยงและ การเปลี่ยนแปลง		ทักษะการ วางแผนและ จัดการโครงการ		ความเชี่ยวชาญ ด้านหลายภาษา		รวม
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	
1. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์และสถิติ	9	5.6	10	6.2	47	29.0	40	24.7	162
2. วิทยาศาสตร์ประยุกต์	-	-	1	3.6	4	14.3	9	32.1	28
3. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	-	-	5	6.8	15	20.3	15	20.3	74
4. เทคโนโลยีสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์	5	13.5	5	13.5	6	16.2	7	18.9	37
5. วิศวกรรมศาสตร์	20	5.1	38	9.7	85	21.8	95	24.4	390
6. เกษตรศาสตร์ ประมง วนศาสตร์	11	3.6	28	9.3	84	27.8	68	22.5	302
7. อุตสาหกรรมเกษตร	1	3.1	3	9.4	7	21.9	10	31.3	32
8. สถาปัตยกรรมศาสตร์	1	6.3	1	6.3	5	31.3	4	25.0	16
9. บริหารธุรกิจและ การบัญชี	9	4.1	18	8.3	25	11.5	43	19.8	217
10. เศรษฐศาสตร์	3	2.4	13	10.3	16	12.7	68	54.0	126
11. สังคมศาสตร์	3	2.6	16	13.9	27	23.5	41	35.7	115
12. มนุษยศาสตร์และ ศิลปกรรมศาสตร์	4	3.0	18	13.4	26	19.4	54	40.3	134
13. นิติศาสตร์	-	-	-	-	1	6.7	1	6.7	15
14. การศึกษา	3	4.5	9	13.4	13	19.4	12	17.9	67
15. การท่องเที่ยวและ บริการ	-	-	2	5.9	6	17.6	14	41.2	34
16. สหวิทยาการ	2	16.7	2	16.7	4	33.3	3	25.0	12